

ook dat beschikt over 't menschenleven, had het vóóruit zoo gewild. En daaraan was dus niets te veranderen. Haar man had móeten sterven, — zoo jong, — en dóór een val. — En als dat kind niet gekome ware, dan zou er daarom een andere aanleiding zijn geweest tot zijn vallen. „Want, gevallen, — en daardoor gestorven, — ware hij tóch. — Het had zoo móeten zijn.” —

Maar, zij voelde 't, dat waren slechts onbewezen geloofs-theorieën. — Net als alle geloof: onbewezen. — Ook dat van haar opvoeding, — van haar bijbel, die leerde van een geheimzinnige liefdebedoeling in alles, ook in onze rampen; die van haar vergde hoe ze nu nog, in dezen jammer, zou danken, en antwoorden „Heer niet gelijk ik wil, maar gelijk Gij wilt.” — Maar voor haar oogen was de werkelijkheid, de, tastbare oorzaak van zijn sterven, lag het in zijn rose wiegje, onschuldig, ónwetend: 't mollige, mooie, van gezondheid en onbewust levensgenot kraaiende ventje, — met zijn groote oogen die hij zoo aardig toekneep als hij lachte, — met zijn stevige kleine knuistjes, — en zijn lekker blank lichaampje, dat zoo snel groeide dat al de zorgvuldig genaaide hemdpjes er nu al te klein voor werden! — Ze merkte dat te klein worden op, werktuigelijk, terwijl ze hem uit- en aankleedde. Maar ze naaide nu niet zelve de nieuwe. Wat kon het háár schelen! „De kindermeid moest dat maar doen, of, als die ook geen tijd had, ze ergens in een winkel van kindergoed bestellen. Zij kon zich daar niet mee bemoeien; zij moest bij haar zieken man zijn”. — Maar —, ze wist het zelve wel, — dát was het niet. — Het was dat het haar geen vreugde meer gaf voor 't kind te zorgen, — het kind dat zij bijna haatte, omdat het, zeide zij zich verbitterd, den vader had vermoord.

— Zij dacht dat haar man 't niet merkte. Met wilskracht trachtte ze haar stemming van onwil voor hem te verbergen. — Want hij had het kind zoo lief. 't Was zijn liefste-afleiding. Hij had er een droevige vreugde in het zooveel mogelijk bij zich te hebben. In zijn oogenblikken van korte beterschap vroeg hij er altijd om. Terwijl hij zwakker en zwakker werd lag hij te kijken naar het steed sterker wordende kind, — waarna hij zoo had verlangd —, dat hij nooit groot zou zien. En hij verheugde zich zoo wanneer 't hem een weinig scheen te herkennen, wanneer hij 't mooier, flinker, grooter zag worden, elken dag.

Toch had hij haar gevoel begrepen. — Hij zei het haar, kort voor zijn dood.

— Want tot op dien dag hadden zij nooit nog gesproken over die snel naderende toekomst waarin zij alleen zou zijn met hun kind. Als er voor terugschrikkend wie hunner het eerst beginnen zou hadden zij steeds gezwegen, bezig slechts met het heden. Nu, in eens, terwijl het kind op haar schoot in slaap was gevallen, en zij, — meenend dat hij ook sliep —, heel stil neven hem zat, zeide hij het haar in de vertrouwelijkheid van het schemeruur:

„Mathilde, mijn arme lieveling, je móet hem liefhebben, — óns kind. — Hij zal het je toch vergoeden dat ik heenga. — Ik ben zoo blij dat je hem hebt. — Nu zie je dat niet in; ik weet het wel. Maar het zal later komen. — Want het is immers zijn schuld niet. . . .”

Zij vestigde haar oogen op hem met een verschrikten, vragenden blik van eindelijk alles bekennen, nu hij toch wist. — En hij glimlachte even, weemoedig.